

*Tento pomník byl postaven na místě školy v Lidicích —
na památku dětí*

Presidentovi Havlovi a čsl. vládě

Československá národní rada americká, která je reprezentantem zájmů amerických občanů českého a slovenského původu se na svém valném shromáždění, konaném ve dnech 2. a 3. května v Chicagu, rozhodla projevit svůj názor na několik problémů, které se bolestně dotýkají našich krajanů.

Především je to nespravedlivý postoj vůči osobám politiky postiženým komunistickým režimem, a to již od roku 1948.

Dále se jedná o uznání volebního práva československých občanů žijících v zahraničí.

Domníváme se také, že je velmi důležité, aby vláda federální republiky kladně vyřešila majetkové požadavky bývalých občanů.

Po 50 letech

Jaroslav Kusý

Stačí půl století lidského věku na zapomenutí? Stačí na odpuštění? Naše mladší poválečná generace může vědět o lidické tragédii jen z historické literatury nebo z vyprávění současníků II. světové války. Vypálení obce nedaleko Kladna, zastřelení všech jejích mužských občanů včetně místního faráře, kterému nacisté nabídli „milost“, ale který odmítl a zemřel společně se svými farníky, může působit na mladého člověka jako filmový horor.

Ale na tehdejší svět, nejen na naše obyvatelstvo, chvějící se po atentátu na Říšského protektora v Praze 27. května 1942 strachy před téměř denními salvami heydrichiády na nevinné občany, zapůsobila odveta Heidrichových mstitelů jako největší válečná bomba. Ministr zahraničí naší exilové a prvé poválečné vlády Jan Masaryk si vzpomíná na společnou návštěvu rozdrčených Lidic krátce po válce s R.B. Lockhartem a jeho vzrušenou poznámku: „Jací surovci a hlupci byli nacisté“, zmobilizovavše proti sobě celý svobodný svět. „To bych také řekl“, odpověděl ministr Masaryk a vysvětloval: „Byl jsem v té době ve Spojených státech a vývoj k ničemu nevedl. O Československo se nikdo nezajímal. Potom ale přišly Lidice a ČSR byla opět na mapě.“

Jeden z tajemníků exilního prezidenta dr. Edvarda Beneše v londýnském kabinetě, dr. Prokop Drtina, doplňuje Masarykovu vzpomínku precizní výpovědí: „Ohlas ve spojeneckém veřejném mlnění byl tak nesmírný, že se rovnal pro nás vyhrané bitvě. Československo zůstávalo po řadu týdnů na prvních stranách britského a amerického tisku.“ A odvážně dovozuje: „Bez atentátu na Heydricha a bez Lidic bychom podle mého mínění sotva byli dosáhli, aby politika západních spojenců přijala mezi své válečné cíle náš požadavek transferu německého obyvatelstva z českých zemí. Také teprve po těchto událostech mohl prezident Beneš a čsl. emigrační vláda tento požadavek ve větší míře a intenzitě prosazovat.“

Dr. Drtina tedy přiznává, že vysídlení Sudetských Němců z ČSR bylo již předtím, tedy před oním tradičním 10. červnem 1942 v Lidicích, Benešovým úmyslem. Skoro omluvně říká dále jeho osobní tajemník: „Vím, že otázka vhodnosti a potřebnosti atentátu na říšského protektora je v naší historické literatuře sporná..., ale mým úmyslem je připomenout, že bez Gabčíka, Bublíka, Kubiše a dalších k smrti odhodlaných bojovníků bychom očistění českých zemí od souvislého německého osídlení byli nedocílili.“

A pokud jde o výšejeomenované parašutisty vysazené po vánocích 1941 do lesů okupované vlasti, je z důvodu piety i dějin nutno připomenout, že všichni tři byli doma členy tělovýchovně — náboženské jednoty Čs. Orla: Jozef Gabčík, republike věrný Slovák, Josef Bublík, orelský náčelník v Bánově, Jan Kubiš z jednoty Čs. Orla v Dolních Vilémovicích. Všichni padli krutou zradou jiných „kamarádů“ — výsadkářů 18. června 1942 v hrozných bitvách v úkrytu pražského kostela sv. Karla Boromejského...

Molotsrdný Bůh jistě již o nich rozhodl...

2 DR. THOMAS KLESTIL SPOLKOVÝM PREZIDENTEM PŘEKVAPIVĚ JASNÉ VÍTĚZSTVÍ

Ve druhém kole prezidentských voleb, ve kterých se rozhodovalo mezi dvěma kandidáty – Dr. Thomasem Klestilem (ÖVP) a Dr. Rudolfem Streicherem (SPÖ), se voliči stejně jako v prvním kole nedrželi prognóz. Místo předpovězeného »otevřeného souboje« bylo už v neděli po prvním součtu jasné, že po Dr. Kurtu Waldheimovi (ÖVP) se i tentokrát stane nejvyšší hlavou státu kandidát ÖVP. Počtem hlasů (57%) nechal 59 letý profesionální diplomat R. Streichera (43%) daleko za sebou. Jak ÖVP, tak SPÖ odvozují senzační Klestilův úspěch z jeho osobnosti. Tento výsledek představuje největší vítězství prezidentského kandidáta od r. 1945. Nový prezident nastoupí do svého úřadu 8. července 1992.

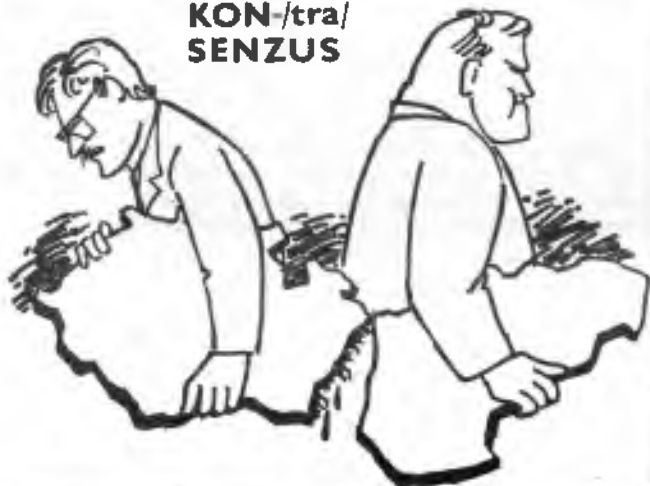
Nově zvolenému spolkovému prezidentovi byl zaslán Menšinovou radou české a slovenské větve v Rakousku blahopřejný telegram tohoto znění:

**Vážený pane spolkový
prezidente!**

Menšinová rada české a slovenské větve v Rakousku si dovoluje Vám touto cestou co nejsrdečněji blahopřát ke zvolení spolkovým prezidentem. Přejeme Vám mnoho úspěchů při vykonávání Vašeho vysokého úřadu.

František A. Buchal
předseda
Jindřich Brázdil
jednatel

**KON-/tra/
SENZUS**

Současnou politickou situaci ilustruje M. REKTORÍK

KE ČTYŘICETIMINUTOVÉMU ROZHOVORU se včera odpoledne v sídle pražského arcibiskupství sešli arcibiskup pražský a primas český M. Vlk a V. Klaus. Předseda ODS uvedl, že ho pražský arcibiskup mj. informoval o obecném postoji papeže, který pod heslem »Budme spolu« víceméně deklaroval své přání, aby československá federace zůstala zachována.

(Foto V. Novák)

Zahraniční tisk skeptický k budoucnosti Československa

Konec snu o přátelství a toleranci

Londýn – Výsledek československých voleb znamená zřejmě konec snu o přátelství a toleranci, nabídnutého lidu po revoluci v roce 1989. Voliči si vybrali nacionalisty a tvrdohlavé technokraty jako náhradu za disidentské intelektuály, napsal včera britský deník *The Daily Telegraph*. Nedělní prohlášení Václava Klause a Vladimíra Mečiara podle něho naznačují, že zformování nové vlády bude mimořádně obtížné. Zpravodaj *The Times* se domnívá, že v Praze zřejmě nastane v příštích týdnech mocenský vakuum. List rovněž připomíná, že klíčová postava Jiřího Dienstbiera po slabých výsledcích jeho strany – a strany prezidenta Havla – z federální politiky mizí. Má-li se federace Čechů a Slováků udržet pohromadě, budou muset oba muži, kteří stanuli v čele vítězných volebních parlamentních uskupení, přistoupit na obtížné kompromisy na federální úrovni, komentoval včera výsledky čs. parlamentních voleb deník *Financial Times*. Zároveň si klade otázku, zda k tomu Václav Klaus a Vladimír Mečiar mají dost politických a osobních schopností. Autor komentáře připomíná, že »politický rozvod« by připravil Slovensko o každoroční subvence z českých zemí v hodnotě 500 miliónů dolarů a vyvolal by 100procentní devaluaci nové slovenské měny. České země, zbavené úřadu vydržovat Slovensko a těžící z blízkosti trhů v Německu a zemích Evropského

společenství, by se pravděpodobně staly pro západní investory ještě atraktivnější, konstatuje list.

Varšava – Pochyby o zachování jednotného státu Čechů a Slováků jsou hlavním tónem včerejších komentářů polského tisku k čs. volbám. *Gazeta Wyborcza* označuje za »velké poražení« voleb přední disidenty a hlavní aktéry sametové revoluce. »Výhlídky prezidenta Havla na opětovnou volbu jsou minimální.« Polský deník je rovněž šokován úspěchem »fašizující« Republikánské strany. Příchod těžkých dnů ČSFR očekává *Rzeczpospolita*. Vyjadřuje pochyby, zda Vladimír Mečiar, dokonale chápající stesk svého národa po emancipaci, dokáže brát zřetel na racionální stránku zachování společného státu.

Rím – Italský tisk si vedle výsledků voleb všimá především podle něj překvapivého způsobu, jakým prezident Havel – bez předchozích konzultací s politickými stranami a v rozporu s dosavadní praxí – narychlo požádal Václava Klause o sestavení nové vlády. *La Stampa* konstatuje, že cesta k vytvoření federální vlády bude obtížná, ne-li nemožná. Zdá se být jasné, že Klaus, jehož program zvítězil, nemá v úmyslu nechat se omezovat slovenským sociálním nacionalismem. List, stejně jako některé další deníky, si všimá toho, že zatímco ministr zahraničí Dienstbier se do parlamentu nedostal, extrémní pravice, xenofobní a rasistická, vedená bývalým komunistickým cenzorem, vstupuje do parlamentu s téměř sedmi procenty hlasů.

Materialisté, kteří se dívají na tvé tělo, dělání, jako na stroj k vydírání nebo jako na stroj k zábavě, jsou ubožáci. Jsou na levici jako na pravici. — Tvoje tělo je kalich i svatostánek. Zacházej s ním s hrdostí a s úctou. Přijímaj, co má být vyzařováno tvé duše. Učím je oddechem a zábavou zdatným, silným a disciplinovaným. — Tvé tělo je pro tvou duši tím, čím jsou housle pro umělce

SMUTNÉ VÝROČÍ — 50 ROKŮ OD VYVRAŽDĚNÍ LIDIC

Lidice a jejich osud jsou nejvýraznějším rysem německé nacistické kultury a německého nacistického systému z druhé světové války.

Celý svět byl ohromen nad chladným cynismem vyvražděním nevinného lidického obyvatelstva — 95 domů bylo v Lidicích úplně vypáleno, 199 mužských obyvatel od stáří 15 a výše na místě zastřeleno, 191 žen dopraveno do koncentračních táborů, přes 90 dětí odvečeno.

Když 10. června 1942 Němci oznámily celému světu s jakou chladnokrevností se dopustili tohoto strašlivého zvěrstva, celý svobodný svět se zachvěl.

Za všechny spojence vyjádřil tuto reakci na německou brutalitu známý americký státník Wendell Wilkie dne 12. července 1942 těmito slovy: "Protože vrah Heydrich byl zabit, Lidice žijí. Protože lidické svítlny zhasly, rozsvítil se plamen, který nikde neuhasne. Všude a zejména ve Spojených státech severoamerických roste vlna tvrdého, neúprosného odhodlání. — Dokud se dějí v jiné zemi věc, jako bylo zničení Lidic a zavraždění lidických občanů, nemůžeme se zastavit, dokud si nebudeme jisti, že Němci nemohou opakovat podobné zvěrstvo také u nás!"

Tato slova pronesl Wendell Wilkie ve státě Illinois, v městečku Stern Park Gardens, které se rozhodlo změnit svoje americké jméno na české Lidice, kde byl také odhalen pomník s nápisem:

"Lidice v Československu byly zničeny, avšak budou žít navždy v srdcích všech milovníků svobody. Tento pomník postavil svobodný lid americký v Lidicích, Illinois."

Lidice USA, jsou nyní částí města Crest Hill, Illinois a pomník je obklopen stromy a malým parkem. Prairie Avenue a jeden blok na sever of Theodre Street.

K novým Lidicím v USA přibýly další a to v Mexiku, Venezuele, Jižní Africe ba i v novém Berlíně. Lidice se staly symbolem boje proti nacistické tyranii. V Anglii bylo založeno hnutí "Lidice budou žít" — byly založeny fondy na výstavbu nových Lidic.

Významná americká básnička, Edna St. Vincent Millay napsala dramatickou práci o Lidicích. Anglický básník Lucio uveřejnil báseň Lidice. V Newyorské umělecké galerii byla odhalena socha Lidice, vytvořená americkým sochařem Davidsonem.

Tak básněmi, písněmi, dramatickými a výtvarnými díly, je celým sětem vzpomínáno na malou českou havířskou vesnici LIDICE.

Karel Havlíček Borovský

Dovolím se vrátit k LN č. 2 z června t. r., a sice k rubrice Zajímavosti.

K názorům poslanců P. Bratinky a J. Wagnera si dovolím zveřejnit názory Karla Havlíčka Borovského z roku 1850 ve stati s názvem Komunismus - socialistické učení o rovnosti jmění.

"Komunismus znamená v pravém a úplném smyslu bludné učení, že nikdo nemá mít žádné jmění, nýbrž aby všechno bylo společné, a každý dostával jenom část zaslouženou a potřebnou k jeho výživě. Bez všelikých důkazů a výkladů vidí tedy hned na první pohled každý, že takové učení jest nanejvýš bláznovské a že se mohlo vyrojiti z hlav několika pomatených lidí, kteří by vždy z člověka chtěli něco buď lepšího, nebo horšího, ale vždy něco jiného, než je člověk. Každý ale vidí hned na první pohled, že takové učení není pranic nebezpečné, protože nenajde nikdy dostatečný počet následovníků, aby do života uvedeno býti mohlo. Pravíme všem: Každého člověka jmění se musí hájiti, a kdo se cizího jmění dočká, kdo do cizího jmění sahá, jest komunista! Jen majitel sám právo má se svým jměním dle vůle své nakládati a každé míchání se do toho jest komunismus"

Dodávám: přeskoda, že jsme v minulosti varováni K. H. Borovského z roku 1850 (!), tak velkoryse přehlédli. Naše generace nemusela tak lehkomyšlně ztratit nejlepší léta svého života.

Michail Gorbačov po nedávném návratu ze schůzky 7 + 1 v Londýně řekl: "V Sovětském svazu musíme zapomenout na sen o budování komunismu!"

Trpké poznání, které hořkne v ústech ...

Ladislav Janský

New York Times: Mečiar je politik měnící koně Staří bolševici novými nacionalisty

Washington — Výroky prvního československého prezidenta T. G. Masaryka o šovinismu, rasové a národnostní nesnášlivosti jako nepřítelů národů a lidskosti v sobotu připomněl v komentáři věnovaném osudu československého státu list The New York Times. Podle listu jsou Masarykova slova stále dobrým měřítkem pro posuzování tolerance na obou stranách česko-slovenského státu. Komunismus se může snadno změnit na nacionalismus. Tyto dvě ideologie mají často hodně společného, zdůrazňuje americký deník. Obě totiž nabízejí jednoduché odpovědi na složité problémy. V různých stupních a s různými výsledky se staří bolševici stali novými nacionalisty — v Sibiři i v bývalých sovětských republikách. A nyní též problém vznikl v Československu, kde roztržité volební výsledky mohou vést k rozpadu federace. Podle listu ČSFR není

Jugoslávie, aby se Evropa musela obávat toho, že Češi a Slováci půjdou svou cestou. Přesto mají Američané pravdu, když vyjadřují starost z nakažlivého nacionalismu a obavy z pana Mečiara. Jeho oddanost demokracii může být měřena jeho povolení výzvou, aby byli propuštěni všichni novináři, jejichž práce se mu nelíbí. List soudí, že Mečiar je politik, který si zvykl na to, že mění koně. »Napřed sloužil komunistům, poté se dal k prodemokratickému revolučnímu hnutí VPN. Když ucítil nespokojenost lidí, zformoval novou populistickou stranu, která využila nacionalistických pocitů Slováků, kteří se již dlouho cítili patronizováni chytřími Čechy. Našel dobré posluchače, zvláště proto, že nezaměstnanost ve východní republice je téměř dvanáctiprocentní a v Čechách jen třiprocentní, tj. nejnížší v Evropě.« zdůrazňuje americký list.

BOJ TEPRVE NÁM ZAČÍNÁ!

(Viktor Dyk)

»Potřebujeme spolu mluvit,« vyhlásil Václav Havel, zatímco Vladimír Mečiar v uplynulém týdnu tvrdil, že po přednesení předvolebního projevu hlavou státu už není o čem. Dnes se snad konečně sejdou a delegace HZDS včetně jejího šéfa bude moci prezidenta poinformovat o blízkosti názorů, pokud jde o sestavení redukované

Vladimír kontra Václavové

federální vlády a snad i obsahu smlouvy o spolupráci při hledání nové podoby státu. V čem však bude V. Mečiar a s ním asi i poslanci jeho hnutí neústupní, je osoba samotného V. Havla. Zdá se, že podobně jako slovenští poslanci už před volbami nemožnosti přijetí novelizace tří hlav Ústavy – neboť by podle jejich soudu upevnila unitární stát – zabránili i zvolení dosavadního prezidenta v dalším funkčním období.

»Likvidačním úředníkem nebudu,« zdůraznil prezident v Hovorech z Lán. »Myslím ale, že je lepší být čestně nezvolen než stáhnout kandidaturu jen proto, že některá strana se rozhodla ji nepodpořit.« Předseda HZDS zatím překvapil novináře svým výrokem, že by hnutí uvítalo, kdyby byl V. Havel prezidentem České republiky. Pak by také mohl být zvolen prezident Slovenské republiky (že by V. Mečiar sám?), a do třetice, i když ve skutečnosti jako první v pořadí, prezident společného státu. K tomu V. Mečiar jen zopakoval, že návrhy na federálního prezidenta ponechává jeho hnutí na české straně...

Zda HZDS svým přístupem k jednání s ODS připravuje půdu svému vůdci, aby se stal králem Slovenska – Vladimírem I., se teprve uvidí, stejně jako to, zda mu pomůže odklad další partie s mužem na druhé straně šachovnice – Václavem Klausem.

Jaroslav ŠMÍD

PŘ. Z.N.

PO NĚČEM TOUŽIT
JEST JIŽ

50. VÝROČÍ BOJE MSTITELŮ NÁRODA 1942–1992

Ve středu 17. června v 19 hodin vzpomene ve Slovanské Besedě 50-letého výročí boje mstitelů národa, československých vojáků druhého odboje, parašutistů, kteří atentátem na kata československého lidu SS-Obergruppenführera a generála policie Reinharda Heydricha zbavili nejen náš národ, ale také ostatní národy nacisty v Evropě okupovaných zemí, jednoho z nejmocnějších, nejkrutějších, bezohledných nacistických válečných zločinců druhé světové války. Vyvrcholením celého dramatu byl chrám svatého Cyrila a Metoděje v Resslově ulici na Novém Městě v Praze.

Proč vzpomínáme tohoto výročí my, v zahraničí narození a žijící Češi a Slováci?

Žijeme dnes v době, kdy výsledky druhé světové války a usnesení postupimských dohod jsou určitými kruhy v Evropě zpochybňovány, znehodnocovány a negovány. Zdá se, že ti, kteří druhou světovou válku zapříčinili, kteří nakonec byli vojensky poraženi a politicky odsouzeni, dnes po rozpadu Sovětského svazu a vlivem hospodářské situace na evropském kontinentě vylézají bezostyšně na světlo denní a drzími požadavky chtějí pomalu ale jistě znovu nabýt moci a vlivu nad ostatními národy v Evropě. Je nepochopitelné, proč se omlouváme za něco těm, kteří byli vlastizrádci a rozbijenci Československa. Kdo z německých vládních činitelů se takovým způsobem omluvil československému lidu za veškerá příkoří, zlo a násilí, které němečtí nacisté našemu národu připravili? Poklekl na příklad německý kancléř v Lidicích podobně jako jeho předchůdce v Polsku před pomníkem nacistických obětí? Nabýváme dojmu, že mnozí z československých politiků nejsou dostatečně seznámeni s dějinami třicátých a čtyřicátých let našeho národa.

Hrdinové, kteří padli v boji proti německým nacistickým okupantům, nepoložili své životy na oltář vlasti proto, aby se někdo omlouval těm, kteří byli vlastní příčinou našeho státního a národního neštěstí. Čechoslováci by si měli konečně uvědomit, že neexistuje žádná cesta do Evropy přes Německo, jak někteří to svému lidu namlouvají. V Evropě a v naší zemi jsme již přes 1.500 let. Na to bychom neměli nikdy zapomenout, a dle toho také jednat, nehrbit se před větším sousem. Naše pevné místo v Evropě můžeme zajistit jediné pevnou páteří a národním uvědoměním, slušností a poctivostí, pracovitostí a pílí, jak to činili naši dědové. Pak nám nebude třeba žebrot o blahosklonnost nějakých protektorů.

Dipl. Ing. Ota Češka

P. TOMÁŠ KOŇAŘÍK

měl dne 23. dubna 1992 v kostele sv. Františka u Karlova mostu v Praze slavnou profes. V řeholním kostele rytířského řádu Křížovníků s červenou hvězdou skládal v rámci okázalé bohoslužby do rukou světicího biskupa Lobkowicze slavné sliby pro trvalý řeholní život.

P. Tomáš Koňářík

P. Tomáš Koňářík působil po několik let jako katolický kněz ve Vídni. Byl věrným pomocníkem P. provinciála Křížovníků Josefa Novotného v chrámě sv. Karla, k němuž patří Křížovnícký palác, který byl po několik staletí sídlem českého řádu Křížovníků. Za účelem přípravy pro řeholní život dlel P. Tomáš jeden rok v klášteře v Herzogenburgu. Po návratu do Vídně složil do rukou již churavého P. Novotného jednoduché sliby a stal se novicem řádu Křížovníků.

V době těžké nemoci a po smrti P. Novotného sloužil české bohoslužby v chrámě P. Marie na Nábřeží a v kapli sv. Stanislava. Věnoval se též Katolickému klubu P. Novotného a věřícím v táboře Traiskirchen. Svým otevřeným a upřímným způsobem získal mnoho věrných přívrženců a příznivců z řad českých katolíků ve Vídni a okolí. Avšak záhy musel Vídeň opustit. Ne rád a ne dobrovolně. Veškeré protesty, intervence a prosby, aby P. Tomáš směl zůstat ve Vídni, byly bezúspěšné. Byl odvolán a přeložen do Lokte nad Ohří, kam mu jeho církevní poslušnost poroučela se odebrat a kde působí dosud. Chrám sv. Karla a Křížovnícký palác převzala organizace Opus Dei. Pro Křížovníky se zdá být ztracen. S pozadím této transakce se zde nechceme zabývat.

DŮVOD K ŽITÍ

VRCHLICKÝ

ORLI – národní hrdinové

Jen nenapravitelní optimisté mohli doufat, že by setkání prezidenta Václava Havla s předsedou HZDS Vladimírem Mečiarom mohlo skončit jinak, než skončilo, totiž neúspěchem. Prezident je bytostně založeným demokratem. Mečiar demokratem není a přes noc jím nebude. Češi mají tendenci chápat povolební chování populistického leadra HZDS vůči hlavě státu jako uraženou ješitnost muže, který své odvolání z funkce slovenského premiéra v dubnu 1991 nejednou interpretoval coby »nátlak Hradu« a nikoli důsledek svých chyb. Jeho tvrže-

Mečiar kontra Havel

ni, že doporučí, aby poslanci za HZDS nepodporovali prezidentovu opětovou kandidaturu, považují za provokaci. To mu, kdo sledoval prudce stoupající Mečiarovu hvězdu, kdy z neznámého podnikového právníka se stal ministr vnitra SR, poté slovenský premiér a nakonec politik, který dovedl svou stranu k přesvědčivému vítězství ve volbách, však nemůže uniknout, že Mečiarovy výhrady vůči prezidentovi, typickému intelektuálůvi se všemi přednostmi, lehkou zranitelností i chybami, jsou výhradami politika, který v sobě nezapře bývalého boxera. Politika byla podle jeho slov vždy bojem o moc, bojem s mocí, bojem o ovlivňování moci. Do jeho arzenálu patří téměř všechno: od slibů a demagogie až po urážky ministrů či parlamentu (»kašlu na parlament«) a v neposlední řadě i novinařů. Či snad se už zapomněl jeho skandální výrok na adresu jednoho televizního komentátora: »Já ti rozkopu prdel, ty svině«? Bez zajímavosti není ani to, že coby premiér byl původně proti lustracím, přičemž používal lustrační údaje proti některým osobám. Poté, když šlo o jeho oponenty, vystupoval prolustráčně, aby nakonec po novém obratu nyní neúspěšně prosazoval zrušení lustračního zákona. Sečteno a podtrženo, Mečiarovo odmítnutí znovuzvolení prezidenta, které nadále platí, paradoxně neznamena pro Havla nic jiného, než potvrzení kvality, které má, a které právě leadrovi HZDS chybí. **P.Ř. Z.N. Jan GABRIEL**

Slavné profese v Praze se zúčastnila reprezentativní část návštěvníků českých bohoslužeb u P. Marie na Nábřeží a Katolického klubu P. Novotného a těšila se ze shledání s P. Tomášem. Během následující recepce ve slavnostním sále jsme měli možnost pohovoru se světicím biskupem Lobkowiczem, kterého jsme se dovolili otázat, zda by nebylo možné P. Tomáše opět vyslat do Vídně. Odpověděl nám, že to možné není, protože P. Tomáše, který mluví také německy, nutně potřebuje v karlovarském kraji, kam jezdí hodně Němců...

Dr. Jan Petřík

Před padesáti lety v nejosudovějších chvílích našeho národa vytvářelo několik statečných mužů kus naší národní historie. Byly to dny bolestné a plné hrůzy a krve, kdy němečtí kati vraždili po stovkách mužů, ženy i děti, kdy zničili a vypálili Lidice a Ležáky. Byly to však také chvíle slávy nad hrdinským činem dvou parašutistů, kteří vzrušili celý svět neočekávaným činem: dokázali zvítězit nad všemocným pánem Čech a Moravy, krvavým katem Reinhardem Heydrichem. Jejich čin byl po celou dobu existence vnučeného »Protektorátu« tím největším hrdinstvím, k jakému se mohlo u nás odvážit jen několik statečných celých mužů a vojáků, hotových dát v sázku sebe i své nejbližší. O té velké události bylo již popsáno mnoho papíru, známe ty odvážné mstitelé, kteří odpravili nacistickou zpupnost a surovost v osobě prvního Němce, vládnoucího českým zemím, vzpomínáme i letos těch dějinných dní, kdy si nikdo z nás nebyl jist svým životem. A vzpomínáme především jako Orli, protože víme, že spravedlivou odplatu národa nad německým katem vykonala jen jedna ruka – ruka vojáka, Čecha, hrdiny a Orla, bratra Jana Kubiše.

Jan Kubiš z jednoty Čs. Orla v Dolních Vilémovicích dostal se k zahraniční armádě v Anglii, kde se podrobil zvláštnímu tuhému výcviku parašutisty, kterému je svěřen zvlášť velký úkol. Před válkou žil ve své moravské obci jako klidný pracovitý dělník, katolík a Orel. Bylo mu 28 let a byl pak rotmistrem čs. armády v zahraničí. Jeho nerozlučným druhem a přítelem v životě a smrti byl stejně statečný a hrdinsky odhodlaný voják a další Orel, Josef Gabčík, Slovák a skvělý člověk. Ti dva šli spolu vstříc boji, vítězství i smrti. A třetím z této skupiny parašutistů byl další Orel, br. Josef Bublik, náčelník jednoty Čs. Orla v Bánově. Po vánocích r. 1941 byli vysláni ještě s dalšími vojáky z Anglie do vlasti jako parašutisté se zvláštním, nikomu doma neznámým posláním – k odstranění krvavého vládce naší rodné země, »nadčlověka«, eses-

obergruppenführera a generála policie, říšského protektora Heydricha, koupajícího se v české krvi. Po přistání se těžce protloukali, unikající gestapu, německé i české policii. Jako praví vojáci šli pevně za svým rozkazem, který zněl: připravit do všech detailů atentát a provést jej. V získávání potřebných zpráv jim hodně pomohly domácí odbojové skupiny, které jim opatřovaly úkryt i životní potřeby a pomáhaly tak v přípravách k odplatě nad Heydrichem. Také o těchto skutečnostech jsme se již hodně dočetli, ale nikde jsme se nedověděli ani slovo o tom, že právě největší z oněch hrdinů, br. Jan Kubiš, byl také Orlm. Nevěděl o tom pan Jindra Sklenář, který líčil tyto události v rozhlasu, neví, o tom ani pan Jan Drejs, autor reportáže o atentátu, kterou otiskoval časopis Květen, a která později vyšla knižně pod názvem Za Heydrichem stín. Pak vyšla kniha autorů D. Hamšíka a J. Pražáka Bomba pro Heydricha a konečně byla vydána i kniha M. Ivanova Atentát na R. Heydricha. Ale nikdo z těchto spisovatelů literatury faktu neví nic o tom, že tři z oněch parašutistů byli příslušníci Čs. Orla. Samozřejmě není o tom ani slovo ve filmu J. Sequense Atentát.

Přišel historický den 27. květen 1942. V Libni na ostré zatáčce hlavní třídy stáli Kubiš a Gabčík, plně ozbrojeni a čekající na auto protektora Heydricha, jenž tudy měl dnes projet naposled. První střelil Gabčík, totiž chtěl střelit, ale v rozhodujícím okamžiku mu samopal selhal. Odhodil jej na zem a vytáhl na říšského protektora revolver. To však už i Heydrich sahal po zbraní – a v poslední zoufalé napjaté chvíli hodil Kubiš pod auto svou pumu. Atentát byl proveden, vojáci splnili rozkaz do písmene. Čech Jan Kubiš a Slovák Josef Gabčík – oba Orli – hrdinové, kteří dokázali potrestat muže, před nímž se třásla celá země a který do této chvíle bezcitně zabíjel. Pak nastaly nové popravky Čechů, vlastenců a odbojových pracovníků, se zemí byly srovnány Lidice a Ležáky. Německá pomsta byla krutá. A 18. června 1942 zradou jiných parašutistů – byli to shodou okolností zase Čech a Slovák – padli v Praze v kostele sv. Karla Boromejského i Kubiš a Gabčík a s nimi ještě dalších pět nejbližších spolupracovníků. Mezi nimi i třetí Orel – Josef Bublik, náčelník z jednoty v Bánově. On byl také velitelem oddílu parašutistů, vybraných k odstranění Heydricha.

V dnešních vzpomínkách na naše velké orléské hrdiny: Josefa Bublíka, Jana Kubiše a Josefa Gabčíka, si uvědomujeme, že tito národní a orléští bohatýři padli i za naši svobodu. Jejich odkazu věrní zůstaneme.

Vítězslav Horyna

18. VI. 1942 — K. H. Frank a mrtví bojovníci před chrámem

**ČTĚTE A ROZŠÍRUJTE
»VÍDEŇSKÉ SVOBODNÉ LISTY«**

Poslední lidický učitel

Byl jím Zdeněk Petřík, můj spolužák a dobrý přítel, výborný muzikant, československý voják, Sokol a laskavý člověk. Narozen těsně před první světovou válkou na Kladně, prožil téměř celý svůj krátký život v tomto průmyslovém městě. Zde vystudoval a zde také začal svou učitelskou dráhu. Učil i v jiných obcích kladenského okresu, ale trvale se z Kladna odstěhoval teprve, když se oženil. Přesídlil do malé, zastrčené obce s dvoutřídní školou, jejíž jméno bylo v té době většině Kladeňáků známo pouze z doslechu. Byly to Lidice.

S manželkou Růženkou se ubytoval v domě číslo 97. Zde se jím v roce 1941 narodil chlapec, který dostal jméno po otci. V Lidicích chtěl Zdeněk Petřík — člověk věřící ve vítězství dobra za každých okolností — v tichém ústraní přečkat válečnou vichřici, která se hnala světem. Hovořil o tom při našich náhodných setkáních.

Poslední lidický farář P. J. Štemberka

„U nás to máme dobré. Nevidíme tam Němce, jak je rok dlouhý, a nebýt rozhlasu a novin, ani bychom nevěděli, že je válka. Má to jednu výhodu: nic nehodá na naši víře v její dobrý konec.“

Bylo to v době největších úspěchů německých vojsk.

I jinak si Lidice pochvaloval. Z jeho vyprávění bylo zřejmé, že to byla obec, kde lidé drželi spolu, kde celek nedopustil, aby jedinec měl v něčem nedostatek, kde všechny vedla stejná myšlenka dát nenáviděným okupantům co nejméně.

Jen jedno Zdeněkovi v Lidicích chybělo. Byl to les. Pravda, nad Lidicemi u Bělok byl lesík, ale to nebylo to, co Zdeněk miloval. Jeho láskou byly rozlehlé lesy, hluboké hvozdy, kterými můžeš hodiny bloudit a nepotkáš živé duše. Takový les měl hned za okny školy ve svém bývalém působišti Horním Bezděkově a po takovém se mu v Lidicích stýskalo. Dlouho se rozmýšlel, ale nakonec neodolal a podal si žádost o přeložení. Byla kladně vyřízena a mladá rodina se chystala, že o letních prázdní-

jální,“ smál se a šáněl se po nejnovější „septandě“.

Když jsem se s ním sešel o několik dní později, byl už pln starostí.

„Byli u nás. Všechno prohledali, nic ne našli a zase odtáhli. Jen pár lidí sebrali. Bůhví, co chtěli. Vůbec se mi to nelíbí.“

Utěšoval jsem ho, že to byla jen prohlídka, jakou Němci ve své bezradnosti budou dělat všude.

„Máte to dobré,“ řekl jsem. „Nás to teprve čeká, ale vy už to máte odbyté.“

„Jen aby!“

Pak mi podal ruku a s tiskivými, neurčitými obavami v duši odcházel.

Tenkrát jsem ho viděl naposledy. Desátého června jsem hleděl na černý sloup dýmu, stoupající na obzoru k obloze, a s hrůzou naslouchal hlášení pražského rozhlasu.

„Všichni muži byli zastřeleni . . .“

Nechtělo se mi věřit, že je to skutečnost. Utěšoval jsem se lichou nadějí, že některým z těch nešťastníků se snad podařilo utéci a uniknout smrti. Snad i Zdeněk byl

Čtyřicet dva lidických dětí se svým učitelem Zdeněkem Petříkem na počátku června 1942. Vzadu řídící učitel Ladislav Šimandl bydlící v Buštěhradě (což mu zachránilo život)

nách přesídlil do Bezděkova, vesnice právě tak stranou a klidné, jako byly Lidice. Leč k tomu už nedošlo.

Čtrnáct dní před začátkem prázdnin, desátého června, padla na Lidice hrůza a rázem zničila všechny plány a naděje do budoucna. Pouhých čtrnáct dnů chybělo, aby Petříkova rodina ušla svému tragickému osudu.

Začalo to atentátem na Heydricha. Potkal jsem přítele hned druhého dne na Kladně, kam často zajížděl k rodičům na návštěvu. Oči mu zářily.

„Ještě Franka by si měli vzít na mušku. Teď vědí, jak je máme rádi a jak jsme lo-

*Moudrý člověk
bere
každý den
jako začátek
nového života*

STEPHENSON

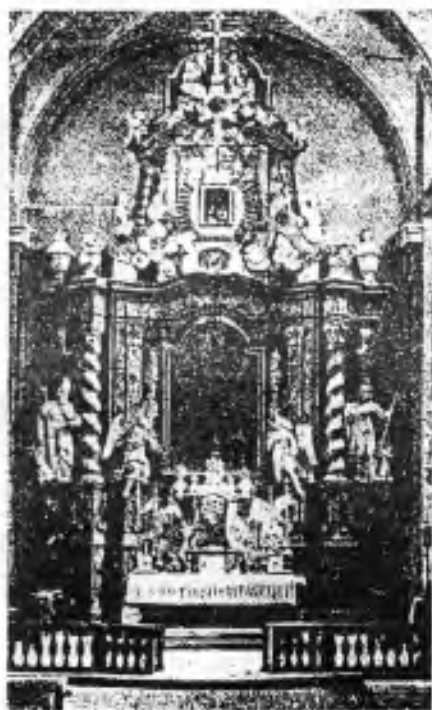

Lidická škola ▲

mezi nimi. Bylo možné, že toho dne byl, jak často činil, na návštěvě na Kladně, a zachránil se. Všechny tyto naděje byly však marné. Němci v ďábelské důslednosti nikoho nevynechali. Ani staříčkový farář P. Šemberka jejich vražedným zbraním neušel. Navíc ho, jak později přiznali, ještě před smrtí fyzicky inzultovali. Neušel jim ani Zdeněk Petřík. Leží ve společném hrobě s ostatními 173 mučedníky.

Byl učitelem, který to s dětmi uměl a který si je dovedl získat od prvního okamžiku. Již v učitelském ústavu jsme s obdivem pozorovali tuto jeho schopnost. Vedle školy měl dva velké koníčky: hudbu a stroje. Byl

Oltář lidického kostela ►

Kostel v Lidicích, postavený v polovině 18. století velkovévodkyní toskánskou ▼

MILOŠ ŠRÁMEK

Vypálený kostel ▼

dobrým pianistou a mnoho hodin jsme strávili v jeho pokoji u klavíru. Snad ještě více času věnoval své druhé zálibě. Stále něco montoval, opravoval, rozebíral či dával dohromady, a když si postupem času nastrádal na malý motocykl, byl nejšťastnějším člověkem pod sluncem.

Někdy v třicátém šestém roce přidal ke svým zálibám novou. Koupil si pistoli a společně jsme pak utráceli peníze za střelivo a učili se z ní na odlehlých bezděkovských „hatich“ střílet. Měl klidnou ruku a střílel znamenitě.

„Budeme to jednou potřebovat,“ říkal a myslel přitom na Hitlera.

Když přišli Němci, ukryl pistoli v důmyslně skryší, ale zrezavět ji nenechal.

„Ještě si z ní vystřelím,“ říkal i teď zcela jednoznačně.

Už si nevystřelil. Při poválečném soudu nad lidickými vrahy jeden z nich prohlásil, že při exekuci našli učitele ve sklepě domku, kde se chtěl před nimi ukrýt. Jsem hluboce přesvědčen, že tomu tak nebylo, Zdeněk nebyl zbabělec. Když viděl, co se děje, rozhodnut nedat svou kůži zadarmo, sešel do sklepa s úmyslem vyjmout ze skryše pistoli. To už se mu však nepodařilo. Možná, že jeho zbraň byla jednou z těch několika málo, které Němci údajně v Lidicích našli.

S lidickými ženami se vrátila i Růžena Petříková. Malý Zdeněk ne. Nejmladší lidické dítě zahynulo s ostatními v Chelmu, udušeno výfukovými plyny v pojízdné popravčí komoře.

ČESKOSLOVENSKÉ LIDOVÉ SDRUŽENÍ V RAKOUSKU

Sekretariát: 1150 Vídeň,
Pelzgasse číslo 17

**ÚŘEDNÍ HODINY V SEKRETA-
RIÁTĚ** a půjčování knih každý první
čtvrtek v měsíci, vždy od 19 do 20 ho-
din.

JEDNOTA SV. METODĚJE

Ústředí: Vídeň III., Rennweg číslo 63

MŠE SVATÉ NA OKRESÍCH:

I. A II. ODBOR JSM VÍDEŇ XV.:
Každou neděli a každý svátek v 8 hod.
mše svatá v kostele ve Fünfhausgasse,
Viedeň XV.

KOSTEL JEDNOTY SV. METODĚJE VÍDEŇ 3, RENNWEG 63

KAŽDOU NEDĚLI se koná v českém
kostele JSM na Rennwegu číslo 63 v 10
hodin mše svatá s proslovem.

Příležitost ke svatě zpovědi vždy před
každou bohoslužbou.

**ČESKÉ BOHOSLUŽBY V CHRÁ-
MU PANNY MARIE NA NÁBŘEŽÍ** se
konají každou neděli a zasvěcený svá-
tek v 8.¹⁵ hodin s promluvou u Otců
Redemptoristů Vídeň I., Salvatorgas-
se 12.

IV. ODBOR JSM XX. Prof. Josef Po-
jar, tel.: 36 91 384.

OREL VÍDEŇ

JEDNOTA ORLA VÍDEŇ X. Puchs-
baumgasse číslo 39a/4. Ježkova knihov-
na (tamtéž) půjčuje každou první stře-
du v měsíci od 18 do 19 hodin. Těž dle
telefonické dohody, číslo telefonu
62 68 204.

JEDNOTA ORLA VÍDEŇ XV. Cvičí-
me každé úterý od 19.30 do 21 hodin v
Zinkgasse číslo 12, Vídeň XV. Hosté
vítáni!

**ČESKÉ KATOLICKÉ SPOLE-
ČENSTVÍ** při chrámu Panny Marie na
Nábřeží – **KATOLICKÝ KLUB PÁTE-
RA JOSEFA NOVOTNÉHO** 1. okres,
Seitzergasse č. 5, IV. patro: otevřeno
pátek od 19 do 22 hodin a v neděli od
9 do 10.30 hodin. Hosté vítáni!

Drazí ctitelé mariánští,
zveme Vás co nejsrdečněji na naše tra-
diční poutě k Panně Marii bolestné na
KAASGRABEN, Vídeň 19, Ettingshau-
sengasse 1.

Pobožnosti – sv. růženec, kázání, lita-
nie s svátostné požehnání – **se konají**
vždy první neděli v měsíci v 15 hodin, a
sice:

2. srpna 1992

4. října 1992

6. září 1992

Po bohoslužbách přátelské posezení
pod věchýtkem poblíž kostela.

O Vaši hojnou účast prosí Ústředí Jed-
noty sv. Metoděje.

JEDNOTA sv. METODEJE - VII. odbor - 1030 VÍDEŇ, SCHÜTZENG. 30

SOBOTA

12. ZÁŘÍ 1992 - 20 HODIN

VEČER - DIAPOSITIVŮ

"V HORÁCH PŘEDNÍ ASIE"

-záběry této krajiny mezi NEMRUTEM a
ARARATEM

V NAŠÍ KLUBOVNE
RENNWEG 63A

PŘEDNÁŠÍ:
Ing. Johann KOHEL

Delegáti a členové předsednictva ČSNRA na sjezdu.

SJEZD ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

se konal 2. a 3. května 1992 v Holiday Inn, Willowbrook,
Ill. Sjezdu se zúčastnili členové předsednictva a delegáti
odboček místních i vzdálenějších z Oregonu a Kalifornie.
Z přidružených organizací byli zastoupeni delegáti z Krajan-
ského výboru, Ohio; Czech Catholic Union, Ohio; Svaz
českých katolíků, Chicago; ASO, Čs. Sokol v zahraničí,
Slovak Gymnastic Union — Sokol. Na sjezd také přijeli z
Colorada naši dlouholetí pracovníci, manželé Halaškoví a
byli našimi hosty po celé dva dny sjezdu.

Sjezd zahájil br. předseda ČSNRA dr. Leopold Rozbořil
a předal vedení sjezdu sjezdovému předsedovi bratru J. V.
Krákorovi, sestře M. Hyvňarové a bratru J. Babincovi.

Zapisovatelé sjezdu byli sestra Věra Rokničová a bratr
Roman Berka.

★ NAŠI ★

JUBILANTI

* * **MARIE KNOTKOVÁ 70**
LUDVIK MUSIL 85

***
PŘEJEME HOVNĚ ZDRAVÍ SPOKOJENOSTI
A BOŽÍHO POŽEHNÁNÍ,

**Děkuji srdečně JSM Českému Srdci 17-18.
a všem za květiny, dárky a milá blahopřání
k mé 80. tinám.**

Ludmila Rozmarynová.

Herausgeber, Verleger (Medieninhaber), Redaktion: Tschechoslowakischer Volks-
vereinigung in Österreich. Verlags- und Herstellungsort: Wien. - Gemeinsame
Adresse: 1150 Wien, Pelzgasse 17. Verlagspostamt 1150 Wien. Mitteilungsblatt
der Tschechoslowakischen Volksvereinigung. ----- PSK-Konto Nr. 7509.267.